

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 28 februari 2008

Mål nr

Ö 4140-06

KLAGANDE

U.H.

MOTPART

Tillsynsmyndigheten i konkurser
Kronofogdemyndighetens huvudkontor
171 94 Solna

SAKEN

Arvode till konkursförvaltare

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Hovrätten för Västra Sveriges beslut den 21 september 2006 i mål
Ö 1557-06

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Med ändring av hovrättens beslut fastställer Högsta domstolen U.H.s ersättning till 12 750 kr, varav 4 750 kr avser arbete och 8 000 kr avser kostnader. I beloppet ingår mervärdesskatt med 2 550 kr.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN M M

U.H. har yrkat att Högsta domstolen skall fastställa hans ersättning för tillkommande arbete som konkursförvaltare i Pronido Aktiebolags i likvidation konkurs med 4 750 kr inklusive mervärdesskatt och för kostnader med 8 000 kr inklusive mervärdesskatt.

Tillsynsmyndigheten i konkurser har medgett att U.H. tillerkänns ersättning för tillkommande arbete med 4 000 kr inklusive mervärdesskatt.

Rekonstruktör- & Konkursförvaltarkollegiet (REKON) i Sverige och Bokföringsnämnden har avgett yttranden.

SKÄL

Målet gäller frågan om en konkursförvaltare som tar hand om, går igenom och arkiverar räkenskapsmaterial som återfunnits efter avslutad konkurs har rätt till ersättning för arbete och kostnader förknippade härmed. Vid bedömningen aktualiseras även frågan vem som skall bevara räkenskapsmaterial som är av sådant slag att det omfattas av bokföringslagens (1999:1078) regler om bevarande av räkenskapsinformation.

Av 7 kap. 12 § konkurslagen (1987:672) framgår att det i en konkursförvaltares uppdrag ingår att ta hand om bl.a. konkursgäldenärens räkenskapsmaterial. Denna skyldighet måste även anses avse räkenskapsmaterial som återfunnits efter det att konkursen avslutats. Det förhållandet att konkursen är avslutad bör dock i regel påverka omfattningen av och inriktningen på konkursförvaltarens genomgång av det återfunna materialet. Av det nu sagda följer att en konkursförvaltare är berättigad till skälig ersättning för arbete bestående i såväl omhändertagande som genomgång av sådant räkenskapsmaterial.

Räkenskapsinformation skall bevaras fram till och med det tionde året efter utgången av det kalenderår då räkenskapsåret avslutades (7 kap. 2 § bokföringslagen). Enligt bokföringslagen åvilar arkiveringsskyldigheten företaget (4 kap. 1 § 3 samma lag). Frågan uppstår då vem som har att fullgöra denna skyldighet när ett företag upplösts genom konkurs.

I 7 kap. 22 § konkurslagen anges att om det vid konkursens avslutande finns några hinder mot att det räkenskapsmaterial och de andra handlingar rörande

boet som förvaltaren har tagit hand om återställs till gäldenären så skall materialet överlämnas till tillsynsmyndigheten, om inte förvaltaren anser att han bör bevara det. Med hinder mot att handlingar återställs till gäldenären avses bl.a. den i förevarande mål aktuella situationen att gäldenären är en juridisk person som har upplösts genom konkursen (se Palmér och Savin, Konkurslagen, med suppl. t.o.m. nov. 2007, s. 7:43). I sådana fall ankommer det på konkursförvaltaren att avgöra om han eller tillsynsmyndigheten lämpligen bör svara för förvaringen (NJA II 1979 s. 119).

Det nyss sagda bör anses tillämpligt även då räkenskapsmaterial återfunnits efter konkursens avslutande. Konkursförvaltaren bör härvid beakta att arkiveringsskyldigheten i sin helhet principiellt bör ligga på endera av konkursförvaltaren eller tillsynsmyndigheten (jfr Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2000:5 punkt 33 d). En konkursförvaltare som sedan tidigare bevarar konkursgäldenärens räkenskapsmaterial skall således anses vara berättigad till ersättning också för sina kostnader för bevarande av det nytillkomna materialet.

U.H.s yrkande avser ersättning för omhändertagande och översiktlig genomgång av räkenskapsmaterial, bokföringsarbete samt ersättning för kostnader avseende arkivering av räkenskapsmaterial.

Yrkad ersättning är skälig.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Gertrud Lennander, Leif Thorsson,
Ella Nyström, Kerstin Calissendorff (referent) och Gudmund Toijer
Föredragande revisionssekreterare: Carin Westerlund